

Інше

Коломієць Михайло Вікторович

студент

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

***Анотація.** Досліджено місце Служби безпеки України у сфері безпеки та оборони. З'ясовано, що служба безпеки України це державний орган, який є ключовим елементом у системі суб'єктів, які забезпечують безпеку та оборону України.*

***Ключові слова:** СБУ, тероризм, інформаційний тероризм.*

У сучасній нестабільній обстановці в сфері безпеки, в світі численних і складних проблем і загроз політика безпеки і оборони перестала полягати лише в традиційних військових діях щодо захисту незалежності і територіальної недоторканності держави; вона все більше націлена на комплексні дії на підтримку управління в умовах кризи, встановлення стабільності і боротьби з тероризмом. У демократичних державах правові механізми і парламентський контроль повинні відповідати ситуації, що змінюється.

Дослідженням як безпеки й оборони держави в цілому, так і окремих їх елементів займалися такі вчені, як В. А. Ліпкан, О. І. Кузьмук, О. М. Бандурка, О. С. Бодрук, М. Ф. Єжеєв, В. П. Горбулін, В. В. Сокурєнко, О. В. Литвиненко, В. К. Горовенко та ін.

Законом України «Про Службу безпеки України» у статті 2 визначено основні завдання цього органу, а саме: захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного й оборонного потенціалу України, законних інтересів держави

та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці [1].

Огляд сектора безпеки України як частина активного діалогу, успішно завершився в 2007 р, відображає серйозний підхід до питань безпеки, характерний для всіх сфер діяльності даного сектора і сприяє системним змінам в структурах сектору безпеки України. Безперечно, відправною точкою даного аналізу є його концептуальний базис, або правові основи. Допомога Україні в трансформації системи національної безпеки за євроатлантичною стандартам, в розвитку системи парламентського демократичного контролю над сферою безпеки є однією з найважливіших політичних цілей в порядку денному роботи Спільної робочої групи з оборонної реформи НАТО - Україна.

4 березня 2016 р. Радою Національної безпеки і оборони України було ухвалено рішення «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України», згодом затверджене указом Президента України [2].

Ця концепція визначає систему поглядів на розвиток безпеки та оборонного потенціалу України в середньостроковій перспективі, створену на основі оцінки середовища безпеки та фінансово-економічних можливостей держави, що проводиться в рамках комплексного огляду безпеки та оборони.

Тому реформа Служби безпеки України спрямована на зміцнення її спроможності боротися із сучасними зовнішніми та внутрішніми загрозами національній безпеці та буде здійснюватися у напрямку оновлення доктринальних та концептуальних підходів до організації її діяльності, функціональної оптимізації її діяльності.

Метою реформи Служби безпеки України є перетворення на спеціальну службу, здатну ефективно захищати суверенітет держави,

конституційний лад та територіальну цілісність України, яка зосереджуватиметься на вирішенні проблем.

На цей час в Україні, відповідно до закону «Про національну безпеку України» існують та функціонують наступні сили безпеки: правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки, куди входять попередньо викладені нами найважливіші цінності держави. Одним із головних таких органів є Служба безпеки України, яка відповідно до чинного законодавства є державним органом спеціального призначення з правоохоронними функціями, що забезпечує державну безпеку України.

Особливістю СБ України серед інших суб'єктів забезпечення національної безпеки є здійснення контррозвідувальної діяльності. На цей орган покладаються у межах визначеної Законом України «Про національну безпеку України» компетенції, такі завдання:

- протидія розвідувально-підривній діяльності проти України;
- боротьба з тероризмом;
- контррозвідувальний захист:
- державного суверенітету;
- конституційного ладу;
- територіальної цілісності;
- оборонного і науково-технічного потенціалу;
- кібербезпеки;
- економічної та інформаційної безпеки держави;
- об'єктів критичної інфраструктури.
- охорона державної таємниці [1].

Отже, забезпечення національної безпеки України покладається на ряд державних органів, а також громадські організації та громадян. Участь громадськості у забезпеченні національної безпеки може проявлятися в двох формах: здійснення громадського контролю над діяльністю органів безпеки держави і участь представників громадськості в якості понятих в здійсненні досудового розслідування.

Підсумовуючи вищевикладене слід зазначити, що Служби безпеки України це державний орган, який є ключовим елементом у системі суб'єктів, які забезпечують безпеку та оборону України. Враховуючи розвиток суспільства та сучасні соціальні, політичні та економічні умови в країні, існує реальна потреба реформувати Службу безпеки України, результати якої зроблять її ще більш ефективною для забезпечення національної безпеки та покращення засобів та методів такого впливу.

Література

1. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України»: указ Президента України від 14.03.2016 № 92/2016. Офіційний вісник України. 2016. № 23. Ст. 898.